

2021- 2022

ZEYTİN AĞACI DERNEĞİ SMALL PROJECTS ISTANBUL

*“Covid-19 sürecinde Katılımcı Yöntemlerle Mülteci
Topluluğunun Bütünlüğünün ve Refahının
Güçlendirilmesi Projesi” Haziran 2021-2022*

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

ZEYTİN AĞACI DERNEĞİ

(SMALL PROJECTS ISTANBUL)

“Covid-19 sürecinde Katılımcı Yöntemlerle Mülteci Topluluğunun Bütünlüğünün ve Refahının Güçlendirilmesi Projesi” Haziran 2021-2022”

Small Projects İstanbul (Zeytin Ağacı Derneği), 2015 yılından bu yana İstanbul'daki mülteci topluluğu ile yakın bir şekilde çalışmaktadır. Sürekli büyüyen topluluk, řu anda 800'den fazla üyeye sahiptir. İletişimin akışı; üyelerin bilgi almak, sorularını paylaşmak ve birbirleriyle tartışmak için kullandıkları aktif bir çevrimiçi platform ile sağlanmaktadır. , Topluluğa Erişim ekibi tarafından koordine edilen “Hafta Sonu Tartışmaları” çevrimiçi paylaşım grubu için topluluğun ihtiyaç ve önerileri doğrultusunda konular belirlenmekte; topluluk üyelerinin aktif katılımı ve paylaşımları desteklenmektedir.

Small Projects İstanbul ile topluluğu arasındaki güçlü iletişim ve işbirliği, **Black Sea Trust Foundation** desteği ile, “Covid-19 sürecinde Katılımcı Yöntemlerle Mülteci Topluluğunun Bütünlüğünün ve Refahının Güçlendirilmesi Projesi” olarak Geçici Koruma altındaki Suriyeli ve diğer mülteci topluluklarına yönelik çalışmalar aktif vatandaşlık odağında devam etmiştir. Proje çalışmaları ile çalışma grubuna uygun hizmetlerin ve hakların (hukuk, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal/sosyal yardım hizmetleri, halk sağlığı gibi) erişimi ve sonuçları; COVID-19'un getirdiği sorunlar, aksaklıklar perspektifinden ele alınması amaçlanmaktadır. Proje Haziran 2021 ile Haziran 2022 tarihleri arasında yürütülecektir.

Proje Kapsamındaki Çalışmalar:

- Topluluk Bilgilendirme Etkinlikleri
- İyilik Halini Korumaya Yönelik Etkinlikler
- Topluluk Meclisi Buluşmaları
- Çocuk Meclisi Buluşmaları
- Bireysel Koruma Çalışmaları

Topluluk Meclisinin Çalışmaları

Topluluk Meclisinin amacı mülteci topluluğun dayanışma ve sosyal mekanizmaları güçlendirmek, mültecilerin, karşılaştıkları sorunlara dair yorum ve önerilerini paylaşıp çalışabilecekleri kolektif bir alan yaratmaktır. Bu alanda topluluk liderleri, topluluklarını ilgilendiren sosyal konu ve olayları görüşmek ve görünür kılmak için gönüllü çalışmalar yürütmektedir. Topluluk Meclislerindeki katılımcı süreçler ve geri bildirim mekanizmaları STK'lar, diğer kuruluşlar ve kamu kurumları tarafından kullanılmasının sunulan hizmetlerde kapsayıcılığı güçlendireceği düşünülmektedir.

Topluluk Meclisi Buluşmalarında Neler Yapıldı?

Topluluk Meclisi'nin ilk çalışması 2021 yılının Ağustos ayında başlamıştır. 2022 yılının Nisan ayına kadarki süreçte meclis üyeleri dört buluşma gerçekleştirmişlerdir.

Sivil toplum kuruluşları ve amaçları, savunuculuk, gönüllülük, demokratik katılım, Topluluk Meclisleri ve amaçları başlıkları üzerine; sosyal çalışmacı, ve topluluk irtibat kişileri kolaylaştırıcılığında ve Arapça-Türkçe tercüme yapılarak tartışmalar yürütülmüştür. Türkiye'de benzer çalışmalar yapan diğer Topluluk ve Mülteci Meclisleri incelenmiştir. Meclis üyelerinin katılımları ile her buluşmada tartışılmak üzere konular belirlenmiştir. Son olarak, Small Projects İstanbul Topluluk Meclisi çalışma alanları, çalışma sonuçlarının görünürlüğü artırma metotları üyeler ile birlikte değerlendirilmiş; Topluluk Meclisi çalışmalarında çıkan sonuçlar, topluluk bilgilendirme etkinlikleri, iyilik halini korumaya yönelik etkinlikler ve bütün etkinlikler sonunda alınan yazılı ve sözlü geri bildirimler ile Meclis üyelerinin yaşamında olan sorunlar ve çözüm önerilerinin raporlaştırılması ve yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir.

ZEYTİN AĞACI DERNEĞİ

(SMALL PROJECTS ISTANBUL)

TOPLULUK MECLİSİ ÇALIŞMALARI

TAVSİYE RAPORU

ŞUBAT - MART 2022 DÖNEMİ

2021 yılının Ağustos ayında başlayan "Topluluk Meclisi" çalışmalarının çıktıkları iki rapor olarak yayınlanmıştır. Mart ayı "Topluluk Dayanışma Ayı" olarak belirlenmiş; Mart ayında yapılan meclis etkinliklerini topluluk meclisi üyelerimiz yönetmiştir. Bu etkinliklerde meclis üyelerimiz topluluğa meclis çalışmalarını, meclisin amacını, meclis raporlarını aktarmış ve raporlar üzerinde tartışmalar düzenlemişlerdir. Bu rapor meclis üyelerinin yürüttüğü "Topluluk Dayanışma Ayı" etkinliklerinde çıkan sonuçları paylaşmaktadır.

Eğitime Erişim

- Okullarda yabancı öğrenciler ve velilerin şikayet ve geribildirim mekanizmalarına erişimlerinin kolaylaştırılması,
- Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı katılım ücretinin yüksek olması ve sınav geçerlilik süresinin 1 sene olması hakkında kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılarak eğitime katılımın teşviki,
- Okul servis ücretlerinde bütçe dostu uygulamaların yapılması,
- İSMEK, Halk Eğitim Merkezi gibi kurslarda eğitim programlarının daha kısa tutularak, daha fazla sıklıkta programların düzenlenmesi,
- Anaokulu gibi materyal kullanımının fazla olduğu eğitim kademelerinde ekonomik destek ya da materyal desteği sağlanması,
- İlkokulu döneminde ücretsiz kurs, ek derslerin olması,
- Akademik başarısı yüksek olan ya da özel yeteneği olan çocuklar için ayrı bir eğitim programının olması,
- Üniversite öğrencilerine yönelik geri ödemeli burs imkanlarının artırılması olarak belirtilmiştir.

Hukuki Konular

- Yabancılar için yol izin belgesi alma sürecinin kolaylaştırılması,
- Kimlik güncelleme, adres tescili işlemleri için randevu sistemlerinin düzenlenmesi olarak belirtilmiştir.

Sağlığa Erişim

- Çocukların aşı dönemleri ile ilgili Aile Sağlığı Merkezlerinin ve Göçmen Sağlığı Merkezlerinin ailelere bilgilendirme ve hatırlatma yapması,
- Göçmen Sağlığı Merkezlerinde randevu sisteminin düzenli çalışmaması; randevu almakta yaşanan zorlukları çözmek için randevu sistemin yenilenmesi,

- Özel kliniklerin hem ücret, hem de servis kalitelerinin Devlet tarafından daha sıkı denetlenmesi
- Oturma izni ile Türkiye'de ikamet eden yabancılar için sağlık sisteminin daha uygun ücretlerde hizmet vermesi olarak belirtilmiştir.

Kamu Hizmetleri

- Sivil toplum kuruluşlarının yabancılar ile daha derinlemesine çalışma yürütmesi, ihtiyaçların düzenli takip edilmesi,
- Yalnız kadın, +50 yaş üstü kişiler için istihdam alanlarının yaratılması olarak belirtilmiştir.

Sosyal Uyum Süreçleri

- Youtube gibi sosyal medya kanallarında yabancılar yönelik nefret söylemine dair daha düzenli incelemelerin ve kontrollerin yapılması; ayrımcı söylemlere dair yaptırımların uygulanması,
- Türkiyeliler ile ilişkileri güçlendirmek için yapılan faaliyetlerin ve fırsatların yabancı toplum için daha fazla yaygınlaştırılması,
- Belediyelerin bayram gibi özel günlerde çocuklar arasındaki etkileşimi artırmaya yönelik etkinlikler düzenlemesi olarak belirtilmiştir.

ZEYTİN AĞACI DERNEĞİ

(SMALL PROJECTS ISTANBUL)

ÇOCUK MECLİSİ ÇALIŞMALARI

TAVSİYE RAPORU

ŞUBAT - MART 2022 DÖNEMİ

Zeytin Ağacı Derneği olarak, 2021 yılının Ağustos ayı itibariyle Çocuk Meclisi çalışmalarına başlanmıştır.

Çocuk Meclisinde çocukların haklarını öğrenmeleri, özgüven ve savunuculuk yönlerinin desteklenmesi, sosyal becerilerinin gelişimi amaçlanmaktadır.

Ağustos 2021-Mart 2022 Arası Çocuk Meclisi Toplantı Sayısı: 14

Çocuk Meclisi Oturumlarına Katılan Toplam Çocuk Sayısı: 40

Çocuk Meclisi Katılımcılarının yaş ve cinsiyete göre dağılımı:

	Kız Çocuk	Oğlan Çocuk	Toplam Sayı
11 yaş	8	3	11
12 yaş	8	8	16
13 yaş	5	3	8
14 yaş	2	3	5
Toplam Sayı	23	17	40

* 39 katılımcı Suriye uyruklu olmak ile birlikte; 1 katılımcı Irak uyrukludur (12 yaş oğlan çocuğu).

Bu raporda çocuklar ile yapılmış olan meclis çalışmalarından çıkan notlar paylaşılacaktır.

Çocuklarla BM Çocuk Hakları Sözleşmesini kısa mesajlar verecek sloganlar oluşturma çalışması yapılmıştır.

Bu çalışma başlangıcında çocuklara "Slogan nedir" diye sorulduğunda çocuklardan alınan yanıtlar;

- "Mutluluğun kapısının açılması gibi bir şey olabilir." (12 yaş)
- "Bence bir haber üzerine bir şeyler yazmak." (13 yaş)
- "Bir şeyi aktarmak açıklamak olabilir." (12 yaş)
- "Düşündüğümüz bir şeyi kolay hatırlayıp tekrarlayabilmek." (12 yaş)
- "Bir durumun zor tarafının kolayını bulmak." (11 yaş)
- "Duyuru." (11 yaş)
- "Kısa bir şeyler söylemek." (12 yaş)
- "İnsanları bir şeyler yapmaya yönlendiren cümleler." (11 yaş)

Çocuklara "Sizce BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin sizin için en önemli maddesi hangisidir " diye sorulduğunda çocuklardan alınan yanıtlar;

- "Çocuk Hakları Herkes Tarafından Bilinmeli" . Çünkü herkes çocuk haklarını bilirse daha çok duyulur ve daha çok yayılır. (12 yaş)
- "Yaşam, Hayatta Kalma ve Gelişme"(13 yaş)
- "Din ve Düşünce Özgürlüğü Bir çocuğun kendini özgürce ifade etmesi çok önemlidir. İfade özgürlüğü de tüm insanlara verilmiştir. "(12 yaş)
- "Din ve Düşünce Özgürlüğü" ve "Hakları Gerçeğe Dönüştürmek" (12 yaş)
- "Duygularını Özgürce Paylaşma" (11 yaş)
- "Bence Çocuk Hakları Herkes Tarafından Bilinmeli en önemli madde. " (11 yaş)
- "Din ve Düşünce Özgürlüğü ve Çocuk Hakları Herkes Tarafından Bilinmeli en önemliler. " (13 yaş)
- "Çocuk Hakları Herkes Tarafından Bilinmeli" (12 yaş)

Çocuklara "BM Çocuk Hakları Sözleşmesinde yer alan maddeler hakkında slogan yazsanız neler yazardınız" diye sorulduğunda çocuklardan alınan yanıtlar;

- "Herkes çocuk haklarını bilmek zorundadır." (11 yaş)
- "Çocuk haklarını bir tek ben değil herkes bilmeli!" (11 yaş)
- "Dinime saygı, insanlığımıza saygıdır." (13 yaş)
- "Çocukların hayatını karartma, yaşamayı hak ediyorlar!" (12 yaş)
- "Çocuklara dokunma, temiz bir gelecek ver!" (12 yaş)
- "Haklarımızla yaşayalım, beraber gelişelim." (13 yaş)
- "Çocuklara sahip çık, geleceğine sahip çıkmış ol!" (12 yaş)
- "İnsana özgürlük, ifadeye özgürlüktür." (13 yaş)
- "Mutluluğun ilk şartı sağlıktır!" (13 yaş)
- "Sağlıklı yaşa sağlıklı yaşlan!" (12 yaş)

Çocuklara "Çocuk hakları sözleşmesi ve maddeleri hakkında bugüne kadar öğrendiklerimizden neler hatırlıyoruz" diye sorulduğunda çocuklardan alınan yanıtlar;

- "Sözleşmede yer alan bir çok ülke var. Türkiye'de aralarında yer alıyor." (13 yaş)
- "Her çocuğun yaşama ve eğitim alma hakkı vardır." (12 yaş)
- "Büyüme ve gelişme hakkımız var." (12 yaş)
- "Bütün balonların uçuş hakkı vardır ve hepsi uçar, tıpkı balonlar gibi çocukların da hakları vardır ve hepsi eşittir." (12 yaş)
- "Sarıya ya da esmer olsak da kimse bize ayrımcılık yapamaz." (13 yaş)
- "Uçan balonlu bir ev düşünelim.. Çocuklar ev olsun balonlar da hak. O balonlar olmadan çocuklar uçamaz." (11 yaş)
- "Mesela bir çocuğun babası sigara içiyor ama çocuğuna sigara içme diyor. Bu çocuk ileride sigara içebilir, arkadaşların da etkisi olabilir. Söylenen değil gördüğümüzü yapabiliyoruz." (12 yaş)
- "Bu dünyada herkesin yaşama hakkı vardır. Kimse bir başkasının yaşam özgürlüğünü kısıtlayamaz. Kimse kimseyi öldüremez." (11 yaş)
- "Kimse bir başkasının hayatına karışamaz." (13 yaş)
- "Mesela cahiliye döneminde kız çocukları öldürülüyordu. Bu o çocukların yaşama haklarının ellerinden alındığı anlamına geliyor." (12 yaş)
- "Herkesin yaşama hakkı var ve herkes belli ölçülerde özgürdür. Ama başkasının haklarına zarar verecek şekilde olamaz." (13 yaş)
- "Herkes bu dünyada yaşamasaydı geleceğimiz olmazdı." (12 yaş)
- "Bir Çocuk Suriyeli diyelim. Eğer istiyorsa Türk vatandaşı olabilmeli." (11 yaş)

- "Avrupa'da çocuğuna zarar veren anne baba varsa çocuğu onlardan alıyolarlar. 5 yıl sonra çocuğa tekrar soruyolarlar. Kendisi dönmek isterse dönebiliyor." (11 yaşı)
- "Bazen anneler çocuklarını doğurup yetimhaneye bırakıyolarlar.. Sonra büyüdüklerinde anne babalarını aramak zorunda kalıyolarlar. Oysa her çocuğun anne babasıyla yaşama ve büyüme hakkı var." (11 yaşı)
- "Mesela yaşadığımız ev boyanacak. Kendi odamızın rengi ile ilgili fikrimizi söyleyebiliriz. Bu bizim hakkımız." (12 yaşı)
- "Bazen büyükler de yanlış düşünabiliyor. Buna rağmen biz çocuklar olarak fikrimizi söylediğimizde ciddiye alınmıyolar." (12 yaşı)
- "Evimize yakın yerlerde boş bir araziye saha yapılmasını istiyoruz. Belediyeler bize bu boş alanlar sizi ilgilendirmez , oraya başka bir şey yapılacak diyorlar." (11 yaşı)
- "Mesela ailemiz başka bir yere taşınacak.. Bizim de fikrimizi almaları gerekiyor." (12 yaşı)
- "Hiç Kimse bizim fikrimizi almadan bize dokunamaz." (12 yaşı)
- "Fiziksel veya zihinsel engeli olan insanlara, onların hiç fikrini almadan dokunabiliyorlar. Onların anlayamadıklarını düşünüyolarlar." (11 yaşı)
- "Boş zamanlarımızı keyfime göre değerlendirmek istiyorum. Ama ailelerimiz öyle zamanlarda bile çalışmamızı istiyor. Hep çalış, daha çok çalış diyorlar." (12 yaşı)
- "Devlet çocukları istismardan, şiddetten korumalıdır." (12 yaşı)

Çocuklara "Çocuk hakları konusunda bir dernek kursalardı ismini ne koyardınız" diye sorulduğunda çocuklardan alınan yanıtlar;

- "Çocuk Hakları Bilinçlendirme Derneği" (12 yaşı)
- "Çocuk Haklarını Koruma Derneği" (13 yaşı)
- "Çocuk Haklarına Saygılı Davranma Derneği" (11 yaşı)
- "Çocuk Hakkı Fikirleri" (11 yaşı)
- "Çocuk Hakkı ve Çocuk Fikirleri" (11 yaşı)
- "Çocukların Dalları" (11 yaşı)

*Derneğin adı oy çokluğu ile "Çocuk Haklarını Koruma Derneği" olarak seçilmiştir.

Çocuklara "Derneğin çocuk hakları ile ilgili yapabileceği çalışmalar neler olabileceği" sorulduğunda alınan yanıtlar;

- "Broşür hazırlama ve toplantı yapmak." (12 yaşı)
- "Dergi çıkarabiliriz ya da gazeteye reklam verebiliriz." (11 yaşı)
- "Dersler verebiliriz." (11 yaşı)
- "Bir mekan ayarlayıp insanları oraya toplayabiliriz." (13 yaşı)
- "Bütün insanlara sıra ile tanıtabiliriz." (12 yaşı)
- "Gazeteye çocuklarla bedava piknik diye ilan verebiliriz." (13 yaşı)
- "Derneği ve çalışmalarımızı bir web sitesi açarak yada youtube videosu ile tanıtabiliriz." (11 yaşı)
- "Dergiye kompozisyon yazabiliriz." (12 yaşı)

Çocuklara "Derneğin çocuklara yönelik ilk çalışmasının ne olabileceği" sorulduğunda alınan yanıtlar ;

- "Çocukların hepsi bir hakla alakalı yazı yazsın." (12 yaşı)
- "Çocuk hakları ile alakalı tabu şeklinde oyun hazırlayabiliriz." (13 yaşı)
- "Piknik yapabiliriz." (11 yaşı)
- "Piknik yaparken slogan ve afiş hazırlayabiliriz." (13 yaşı)

- "Resim çizme etkinliği yapılabilir."(11 yaşı)*
- "Yaşamak isteyip yaşayamadıklarının resmini çizdirebiliriz."(13 yaşı)*
- "Sık sık hediye dağıtarak çocukları mutlu edebiliriz."(13 yaşı)*
- "Aç olan çocuklara yemek dağıtabiliriz." (12 yaşı)*
- "Her çocuk bir kağıda isim yazıp kavanoza koyacak ismi çıkana hediye alınacak." (13 yaşı)*
- "Afrikada ki kör olan çocuklar için çözüm üretebiliriz." (12 yaşı)*
- "Çocukların ailelerine iş verebiliriz." (13 yaşı)*

Zeytin Ağacı Derneği (Small Projects Istanbul) Çocuk Meclisi üyeleri çocuklar ile Şubat ayında İstanbul Çocuklara Soruyor Projesi etkinlikleri uygulanmıştır. Projenin ana fikri, çocukların interaktif bir yöntemle özgür ve keyifli bir ortamda İstanbul'u birer "Bakım Ustası" olarak masaya yatırmaları, özel olarak tasarlanmış bir İstanbul haritası üzerinde çalışarak kenti nasıl algıladıklarını ifade etmelerine, güzel ve gurur duydukları yanlarını, eksiklerini ve sorunları birlikte belirlemelerine ve bu konularla ilgili talep ve çözüm önerilerini ortaya koyabilmelerine olanak sağlamaktır. İstanbul Çocuklara Soruyor Projesi ile meclis üyeleri hem bir katılımcı demokrasi deneyimi yaşamışlar hem motivasyon ve aktif katılımları ile, işaret ettikleri sorunları ve ürettikleri çözüm önerileri ile bu kentte "biz de varız" demişlerdir.

Topluluk Meclisi ve Çocuk Meclisi etkinliklerine devam edilecek,
etkinlik notları proje süresince (Haziran 2021-22)
periyodik olarak raporlarla paylaşılacaktır.

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND